

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., spol. s.r.o., P.B.**, IČO: X., zastúpeného JUDr. J.H., advokátom, so sídlom T.B. proti žalovanému: **S., a.s.**, so sídlom S.V., IČO: X., zastúpeného G., k. s., advokátska kancelária, so sídlom C.M.B., **o zaplatenie 413 317 Sk istiny s príslušenstvom, o mimoriadnom dovolaní** generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo 7. novembra 2007, č. k. 37Cb/128/97-242 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2009, č. k. 4 Cob/22/2008-282, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo 7. novembra 2007, č. k. 37Cb/128/97-242 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2009, č. k. 4 Cob/22/2008-282 v napadnutej časti **z r u š u j e a v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo 7. novembra 2007, č. k. 37Cb/128/97-242 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 413 178,97 Sk spolu s úrokom z omeškania: - vo výške 1,0% denne zo sumy 39 200 Sk od 11. júla 1995 až do zaplatenia, - vo výške 0,1% denne zo sumy 54 375 Sk od 6. júna 1995 až do zaplatenia, vo výške 0,1% denne zo sumy 18 575 Sk od 11. júla 1995 až do zaplatenia a náhradu trov konania vo výške 89 108 Sk k rukám právneho zástupcu žalobcu.

Z odôvodnenia vyplýva, že si žalobca uplatnil návrhom doručeným súdu dňa 15. októbra 1996 voči žalovanému právo na zaplatenie istiny 333 853,40 Sk s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že žalovaný v súlade so zmluvami zo dňa 8. októbra 1991 a zo dňa 31. januára 1994 nezaplatil navrhovateľovi za vykonanú strážnu službu riadne a včas.

V prejednávanej veci bolo potrebné vzhľadom na rozdielne skutkové názory účastníkov konania preukázať, či boli uzatvorené dve zmluvy, predmetom ktorých mal byť rozdielny výkon strážnej služby, nakoľko žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že ide o duplicitný predmet zmluvy, uzatvorenej podľa HZ a Obchodného zákonníka - predmet plnenia S..

Zmluva z 8. októbra 1991 bola uzatvorená podľa Hospodárskeho zákonníka podľa § 352, podľa ktorého organizácie uzavierajú okrem hospodárskych zmlúv upravených v § 162 až 351c tiež ďalšie zmluvy o iných spôsoboch spolupráce, najmä zmluvy o uskladnení, zmluvy o obstaraní vecí, zmluvy o hromadnej preprave osôb, zmluvy o vykonaní opráv, zmluvy o iných prácach a výkonoch a zmluvy o poistení.

Zmluva z 31. januára 1994 v znení Dodatku č. 1 bola uzatvorená podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá. Podľa § 369 ods. 1, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti a nie je dohodnutá sadzba úrokov z omeškania, je dlžník povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania určené v zmluve, inak o 1% vyššie, než je úroková sadzba určená obdobne podľa § 502.

Žalovaný sa počas celého konania bránil, že zmluva uzatvorená podľa Obchodného zákonníka je neplatná, ide o duplicitné označenie miesta plnenia.

V tejto súvislosti súd uviedol, že vady v označení predmetu (ulice) nespôsobujú sami o sebe neplatnosť tejto zmluvy, pokiaľ z celého obsahu právneho úkonu jeho výkladom § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právne úkony vyjadrené slovami treba vyjadriť nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil. Ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom, poprípade objasnením skutkových okolností, za ktorých bol právny úkon urobený, je možné zistiť, čo bolo predmetom zmluvy. Sám žalovaný na pojednávaní potvrdil, že im bol známy predmet výkonu strážnej služby a túto aj žalobca vykonával. Preto súd obidve zmluvy považoval za platné. Žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvne dojednanej ceny spolu s úrokom z omeškania. Nejedná sa o neprimeranú výšku, a to s ohľadom na pôvodnú zmluvne dojednanú cenu

plnenia. Súd taktiež nárok navrhovateľa nepovažoval za premlčaný s poukazom na ust. § 131a Hospodárskeho zákonníka a § 397 Obchodného zákonníka. Nie je rozhodujúce pre počiatok plynutia premlčacej lehoty, kedy súd uznesením podľa § 92 O.s.p. pripustil zámenu účastníka na strane žalovaného, ale kedy došlo k tomuto návrhu. Žalobca navrhol zámenu dňa 31. októbra 1997. Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie istiny v rozsahu 413 317 Sk spolu s zmluvne dojednaným úrokom z omeškania, tak ako si žalobca v podaní z 18. mája 2007 uplatnil a vyčíslil s poukazom na platobnú disciplínu odporcu a príslušné zmluvy v znení ich dodatkov.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd priznáva náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaný podal proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Rozsudok súdu prvého stupňa považoval za nesprávny a nezákonný a výklad súdu prvého stupňa podľa § 35 Občianskeho zákonníka, že vady v označení predmetu (ulice) nespôsobujú sami o sebe neplatnosť zmluvy, považuje za nesprávny, pretože prejav vôle sa môže vykonať výslovne a v tomto prípade bol aj vykonaný výslovne a písomne. Podľa § 266 Obchodného zákonníka ods. 5 nadväznosti na ust. § 335 a nasl. je rozhodné miesto plnenia, a to je S.. Žalovaný nepopiera, že žalobca vykonával strážnu službu v 2 objektoch, ale tvrdí, že zmluvy, z ktorých vychádza žaloba, sa vzťahujú na plnenie na S.B.. Mal za to, že žalobca vykonával strážnu službu aj v objekte S., ale písomná zmluva na stráženie tohto objektu uzavretá nebola. Jednalo sa o konkludentný úkon a záväzok považuje za premlčaný. Dohoda o uspokojení pohľadávky dodávateľa voči odberateľovi služieb zo dňa 20. októbra 1995 je zmätočná a nebola podpísaná v zmysle výpisu z obchodného registra.

Vo veci podal odvolanie aj žalobca v časti týkajúcej sa priznaných trov konania. Nakoľko mal vo veci plný úspech, žiadal priznať plnú náhradu trov konania v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a žiadal priznať aj trovy odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 O.s.p. s nariadením pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p., oboznámil sa s dokladmi na vec sa vzťahujúcimi, s dôkazmi vykonanými pred súdom prvého stupňa, s dôvodmi uvedenými v odvolaní žalovaného a žalobcu, ako aj s vyjadrením žalobcu k odvolaniu žalovaného a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd sa plne stotožnil s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa, ako aj s jeho právnym záverom vo veci. Uviedol, že súd prvého stupňa sa vo svojom odôvodnení vysporiadal s námietkami uvedenými v odvolaní žalovaného a aj odvolací súd je názoru,

že vo veci bolo dostatočným spôsobom preukázané, že žalobca mal uzavreté so žalovaným 2 zmluvy na vykonávanie strážnej služby, aj keď v druhej zmluve bola uvedená identická adresa, nebolo pochybností o tom, že navrhovateľ zabezpečoval stráženie dvoch objektov žalovaného, za ktoré aj fakturoval a čo fakticky aj žalovaný uznával. Preto v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ sa týka odvolania, týkajúceho sa priznania trov konania žalobcovi pred prvostupňovým konaním, je potrebné tomuto vyhovieť a priznať žalobcovi plnú náhradu trov konania tak, ako požadoval vo svojom odvolaní, pretože v tejto časti s poukazom na ust. § 224 ods. 2 O.s.p. v nadväznosti na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil v znení, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a žalobcovi priznal trovy odvolacieho konania.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom prvostupňového súdu v časti týkajúcej sa výšky úrokov z omeškania podal generálny prokurátor Slovenskej republiky podľa § 243e ods. 1 O.s.p. mimoriadne dovolanie, v ktorom navrhol uvedené rozhodnutia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia mimoriadneho dovolania vyplýva, že týmito rozhodnutiami súdov, v časti týkajúcej sa priznania úrokov z omeškania, bol porušený zákon. Podľa § 265 Obchodného zákonníka výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Súdny nesprávne právne posúdili otázku primeranosti úrokov z omeškania ako sankcie za včasné nespĺnenie záväzku žalovaného, ktorý mu mal vzniknúť z uzatvorených zmlúv o poskytovaní služieb - výkonu strážnej činnosti objektov. Je nesporné, že Obchodný zákonník umožňuje účastníkom obchodných záväzkových vzťahov určiť výšku úrokov z omeškania predovšetkým dohodou zmluvných strán, pričom túto výšku v zásade neobmedzuje. Jedným kritériom, ktoré limituje, resp. určuje medze zmluvnej voľnosti, ktorú zákon poskytuje v obchodných vzťahoch, je požiadavka, aby dohodnutá výška úrokov z omeškania nebola v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. V zmysle ust. § 265 Obchodného zákonníka je stanovené pravidlo, v dôsledku ktorého zákon nechráni takýto výkon práva, ktorý sa prieči zásadám poctivého obchodného styku. Zásady poctivého obchodného styku sú právne záväzné pre všetkých účastníkov obchodno-právnych vzťahov a sú kritériom pre právnu ochranu výkonu práva a v prípade, že výkon práva je s nimi v rozpore, aj keď neporušuje žiadne kogentné ustanovenie zákona, nepožíva právnu ochranu.

V Hospodárskej zmluve o poskytovaní služieb - výkonu strážnej činnosti objektu z 8. októbra 1991 si zmluvné strany dohodli úrok z omeškania vo výške 0,1% z dlžnej sumy za každý deň z omeškania, pričom plnenie za poskytované služby predstavovalo sumu 55 500 Sk mesačne.

V druhej zmluve o poskytovaní služieb - výkonu strážnej činnosti objektov z 31. januára 1994, bol medzi zmluvnými stranami dohodnutý úrok z omeškania vo výške 1% za každý deň omeškania, pričom tu predstavovalo mesačné plnenie odberateľa dodávateľovi služieb sumu vo výške 31 360 Sk + DPH, t. č. 6%, t. j. 1 881,60 Sk.

Porušenie zásad poctivého obchodného styku je treba vyvodzovať nielen z neprimeranosti pomeru medzi úrokom z omeškania a hodnoty zabezpečeného záväzku, v každom prípade je nutné zohľadňovať celkovú situáciu a okolnosti, ktoré viedli k určeniu výšky úrokov z omeškania.

Z uvedeného je zrejmé, že napriek tomu, že obe zmluvy boli uzavreté na rovnaký predmet plnenia, za približne rovnakých podmienok, v určení úrokov z omeškania je značný rozdiel a nepomer vo vyjadrení ich percentuálnej výšky.

Na základe takýchto okolností možno konštatovať, že úroky z omeškania dohodnuté vo výške 1% za každý deň omeškania boli dojednané vyššie, ako by bolo primerané a prípustné a zo strany navrhovateľa tak ide o také dojednanie úroku, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere.

Vzhľadom na väzbu dôvodov, ktoré viedli k dohodnutiu konkrétnej výšky úrokov z omeškania (1% denne) a okolnostiam, ktoré ich sprevádzali, ako aj na väzbu dôvodov nesplnenia zabezpečeného záväzku a v konečnom dôsledku dopadom priznania dojednaného úroku z omeškania vo výške 1% za každý deň omeškania, ktorý podľa priznania oboch súdov z časti istiny v sume 39 200 Sk predstavoval 365% ročne, možno konštatovať, že v danom prípade išlo zo strany žalobcu o porušenie zásad poctivého obchodného styku.

Za neprimerane vysoký, a teda v rozpore s dobrými mravmi, možno považovať aj úrok z omeškania vo výške 0,1% denne, keď vzhľadom na dĺžku trvania súdneho sporu je suma takto určených úrokov z omeškania pri pohľadávke na zaplatenie 54 375 Sk celkom 274 267,50 Sk (9 104,01 Eur), teda viac ako 504% a pri pohľadávke na zaplatenie 18 575 Sk celkom 93 042,18 Sk (3 088,43 Eur), teda viac ako 500%.

Túto skutočnosť je preto potrebné posudzovať aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka o neplatnosti právnych úkonov pre rozpor s dobrými mravmi, ktorý platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy a podľa ktorého absolútne neplatným je každý právny úkon, ktorý sa svojim obsahom alebo účelom dobrým mravom prieči.

Je potrebné zdôrazniť, že aj na zmluvnom základe spočívajúce úroky z omeškania podliehajú rovnako ako úroky z pôžičiek a z úverov hraniciam rozporu s dobrými mravmi. Rozpor s dobrými mravmi nastáva z dôvodu hrubého nepomeru medzi vzájomnými plneniami zmluvných strán, ktoré spočívajú v dojednaní neprimeranej výšky úrokov z omeškania či zmluvnej pokuty.

Neprimeranosť konkrétneho dojednania spočíva najmä v hrubom nepomere, či už vzájomných plnení zmluvných strán navzájom alebo práv a povinností jednej zmluvnej strany.

V tomto prípade bol žalovaný zaviazaný zaplatiť zo sumy 39 200 Sk úrok v sume 1 962 744 Sk, pri pohľadávke na zaplatenie 54 375 Sk celkom 274 267,50 Sk (9 104,01 Eur), teda viac ako 504% a pri pohľadávke na zaplatenie 18 575 Sk celkom 93 042,18 Sk (3 088,43 Eur), teda viac ako 500%.

Podľa dovolateľa nesprávne právne posúdenie veci oboma súdmi (§ 243f ods. 1 písm. c) O.s.p.) spočíva v nesprávnej aplikácii ustanovenia § 265 Obchodného zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka vo veci samej.

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci, ktoré je dôvodom dovolania, môže spočívať v tom, že súd vec posúdil podľa nesprávneho právneho predpisu, alebo že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil, prípadne ho na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

K podanému mimoriadnemu dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že mimoriadne dovolanie nie je akceptovateľné pre nedostatok určitosti a dôvodov v zmysle § 243h ods. 1 O.s.p. generálny prokurátor SR nekonkretizuje a presne neoznačuje rozhodnutie, proti ktorému smeruje. Citácia, že napáda označený rozsudok v časti týkajúcej sa priznania úrokov z omeškania v uvedenej výške, je neurčitá. Navrhol uvedené rozhodnutie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie. Ďalej uviedol, že súd I. stupňa povolil odklad vykonateľnosti „celého“ rozsudku, vrátane istiny aj trov konania. Prokurátor tento nezákonný postup súdu I. stupňa nekomentuje a naň nereaguje. Žalovaný potom na základe nezákonného rozhodnutia súdu I. stupňa neplní a dáva tým najavo, že koná trvalo v rozpore s dobrými mravmi, ako aj so zásadami poctivého obchodného styku. Navrhuje mimoriadne dovolanie odmietnuť.

V prípade, že by dovolací súd akceptoval podanie napriek nedostatkom, tak poukazujeme na to, že aj úrok z omeškania vo výške 1% denne, aj úrok vo výške 0,1%

považuje dovolateľ za nezákonné. Chýba mu odôvodnenie, prečo úrok z omeškania v obchodno-právnom zmluvnom záväzkovom vzťahu je rovnako nezákonný ako úrok v desaťnásobne väčšej výške. Úroky sú určené dohodou zmluvných strán. Je zrejmé, že príčina a podmienka dohody je vždy pri každej zmluve iná. Dlhoročný vzájomný obchodno-právny vzťah mal v plnení a v rozsahu služieb rozdielnosti, ale mal aj rozdielnosti pri platení za služby zo strany žalovaného. V dôsledku toho v určitom čase bol žalovaný v omeškani s platbami v takej výške, že žalobca sa dostal takmer do konkurzu pre druhotnú nespôsobilosť plniť svoje záväzky. Žalovaný služby zo strany žalobcu prijal, dokonca ich rozširoval, avšak platobná disciplína sa nezmenila. Preto došlo k dohode, že ak nezaplatí splatné faktúry, bude sankcionovaný úrokom z omeškania, ktorý je „objektívne“ vyšší než bolo obvyklé. Žalobca však faktúry zaplatil až na jedinú a tú nezaplatil dodnes. Žalovaný teda chcel zmluvný vzťah a služby zo strany žalobcu využívať a aby si „dodávateľ a udržal“, dal zmluvne najavo, že platiť bude riadne a včas. Ak platil riadne a včas, bola výška takpovediac sankčného úroku hmotnoprávne nezaujímavá. Žalovaný zastupovaný štatutárom, ktorý uzatváral zmluvy a ktorý dohodnutým „sankčným úrokom“ deklaroval, že bude platiť riadne a včas, v jednom prípade tak neurobil, hoci vedel, že zaviazal žalobcu k nezvyklému úroku. Treba uviesť, že obvyklým sankčným úrokom, (o zmluvných pokutách, či penáloch nehovoríme), dokonca v bankových inštitúciách vo vlastníctve štátu, bola suma do 40% p. a. (určite viac ako 0,1% denne). Pri zohľadnení všetkých okolností konkrétneho obchodného prípadu nadobudol PZN názor, že pred podaním návrhu na exekúciu urobí urovnanie, pretože úrok 1% denne považoval za trojnásobne prekročený. Úrok 36,5% p. a. až do 40% p. a. chcel presadiť na spoločnom jednaní za prítomnosti štatutára žalovaného a právnickej kancelárie G. k.s. Napriek jednaniu žalovaný neplnil ani to, čo bolo nesporným. Je potom nesprávne vypočítavať konečnú sumu úroku, keď možno 10 rokov žalovaný nezaplatil istinu. Žalovaný vedel, že denne zo sumy 39 200 Sk (1 301,20 Eur) „hrozí“ úrok 392 Sk (13,01 Eur) denne. Neakceptoval to a nechal narásť úrok do takej výšky, ktorá je dovolateľom označovaná za nepomer a matematicky vyčíslená nejakými 504 percentami. Na druhej strane, ak by žalovaný zaplatil riadne a včas 39 200 Sk (1 301,20 Eur), tak za 10 rokov by dobrý hospodár (nehovoriac burzový hráč) mohol iba na prostom úroku, povedzme 17,6% p. a. získať 176%, t. j. 68 992 Sk (2 290,11 Eur). Ak by v tom čase neplatil úver napríklad v S., a.s., bol by ročne zaplatil sankčný úrok 15 680 Sk (520,48 Eur), za 10 rokov 156 800 Sk (5 204,80 Eur) 36,5% neboli žiadnou výnimkou. Tu nemožno akceptovať mimoriadne dovolanie a v tejto časti musí Najvyšší súd Slovenskej republiky určiť, že zákon porušený nebol. Nenašli sme riešenie, ako by sa mohlo súbežne napraviť nezákonné rozhodnutie o odklade vykonateľnosti vydané

Okresným súdom Bratislava III, sp. zn. 37Cb/128/97, proti ktorému sme podali odvolanie, o ktorom pre mimo odvolacie konanie dodnes rozhodnuté byť nemohlo.

Právny zástupca žalovaného si uplatňuje trovy právneho zastúpenia za prevzatie a prvú poradú a za toto vyjadrenie vo veci samej. Teda 2 úkony + DPH + 2x paušál činia v zmysle vyhlášky 655/2004 Z. z. celkom 736,80 Eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle ustanovenia § 10a ods. 3 O.s.p. po zistení, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky bolo podané v zákonom stanovenej lehote v zmysle ustanovenia § 243g O.s.p., najskôr skúmal, či mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dôvodné.

Mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora Slovenskej republiky možno napadnúť právoplatné rozhodnutia súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa v zmysle ustanovenia § 243e O.s.p. Podmienky prípustnosti mimoriadneho dovolania proti právoplatnému rozhodnutiu súdu upravuje ustanovenie § 243f O.s.p.

V prejednávacej veci sú mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora Slovenskej republiky napadnuté rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 7. novembra 2007, č. k. 37Cb/128/97-242 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2009, č. k. 4 Cob/22/2008-282 v časti týkajúcej sa priznania úrokov z omeškania v uvedenej výške. Navrhuje uvedené rozhodnutia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie. Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. možno mimoriadnym dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. V tomto prípade z podaného mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky vyplýva, že napáda rozhodnutie, ktoré spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a na základe podnetu účastníka konania, vzhľadom na uvedené skutočnosti, za podmienok uvedených v § 243e O.s.p. a s poukazom na § 243f ods. 1 písm. c) O.s.p., podáva mimoriadne dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 7. novembra 2007, č. k. 37Cb/128/97-242 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2009, č. k. 4 Cob/22/2008-282, ktorým potvrdil rozsudok o zaplatenie 413 317 Sk (13 719,61 Eur) s príslušenstvom v časti výšky úrokov z omeškania, keďže týmto právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon a podanie mimoriadneho dovolania si vyžaduje ochranu práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania, ktorú nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd zistil prípustnosť dovolania podľa ust. § 243f ods. 1 písm. c) O.s.p..

Predmetom dovolacieho konania je preskúmanie, či výška zmluvne dohodnutých úrokov z omeškania (0,1% a 1% denne) je v rozpore s dobrými mravmi a so zásadami poctivého obchodného styku.

Zákonným dôsledkom omeškania so splnením peňažného záväzku je podľa Obchodného zákonníka povinnosť dlžníka zaplatiť úrok z omeškania (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka). Ak dlžník pri splatnosti svojho záväzku neuhradí veriteľovi dlžnú čiastku, nastáva vždy situácia, akoby tento dlžník bol veriteľom úverovaný. Ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka má dispozitívnu povahu. Výšku úrokov z omeškania si zmluvné strany predovšetkým upravujú dohodou strán. Možnosť zmluvne dohodnúť výšku úrokovej sadzby pre prípad omeškania je obmedzená požiadavkou, aby dohodnutá výška nebola v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.

Prípustnosť výšky úrokovej sadzby závisí od okolností, za akých boli úroky dohodnuté, najmä od dôvodov, ktoré účastníkov viedli k dohode, od charakteru záväzku povinnej strany a hroziacich dôsledkov ich nesplnenia i od záväzkov, ktoré na seba vzala druhá strana zmluvného vzťahu. Ak výška dohodnutých úrokov podstatnou mierou prevyšuje hornú hranicu úrokovej sadzby, ktorú poskytovali banky v čase dohody účastníkov a nevyžadovali si to okolnosti súvisiace so záväzkom povinnej strany, resp. hroziace dôsledky nesplnenia záväzku, potom by takáto dohoda bola v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a právu z takejto dohody nemožno priznať ochranu. Bolo povinnosťou súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu o uplatnenom úroku z omeškania rozhodnúť až po tom, ako vyhodnotí vyššie uvedené skutočnosti. Ani súd prvého stupňa a ani odvolací súd tak nepostupovali, z toho dôvodu dovolací súd považuje námietky generálneho prokurátora, uvedené v mimoriadnom dovolaní, za dôvodné.

Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 243e pokladal za oprávnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo 7. novembra 2007, č. k. 37Cb/128/97-242 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 10. februára 2009, č. k. 4 Cob/22/2008-282 v napadnutej časti zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie (§ 243 ods. 3 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. novembra 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.